

Samlad regional lägesbild covid-19

Sammanställd av Länsstyrelsen Östergötland

Samlad regional lägesbild vecka 17
Uppgifter inhämtade vecka 16

Händelsebeskrivning

Ny information sedan 20/4 = **Gult**

Region Östergötland rapporterar fortsatt en allvarlig påverkan och beslutade den 21 april om förstärkningsläge för att prioritera resurser mot akut vård och vård som inte kan vänta. All hälso- och sjukvård är påverkad av hanteringen av covid-19. Regionen rapporterar att den brittiska mutationen av covid-19 nu står för mer än 90 % av länets konstaterade positiva fall av covid-19. Flera aktörer befarar att läget kan försämrans på fyra veckors sikt till följd av mutationens snabba spridningsförmåga. Antal inneliggande patienter inom slutenvård är den högsta under den tredje vågen av pandemin. Under den gångna veckan har mellan 17-24 covidpatienter varit inlagda på IVA och 90-106 i övrig slutenvård. IVA-patienter från länet vårdas i andra regioner. Kapaciteten för allmän provtagning är fortsatt hög. Regionen bedömer att toppen gällande covid-19-positiva i nuvarande våg ligger framför oss. Andelen positiva provsvar är fortsatt högt.

Det är fortsatt få smittade inom SÄBO. Fyra av 13 kommuner har bekräftat covid-19-smitta på SÄBO. I nuläget är 10 (-9) brukare smittade. Tillgången till skyddsutrustning är fortsatt god. Ingen kommun har meddelat något akut behov av skyddsutrustning.

Vaccinationsinsatsen pågår och 124 296 vaccinationer med dos 1 har genomförts i länet. Av befolkningen i länet över 18 år har drygt 33 % vaccinerats med dos 1 respektive 9,7 % med dos 2. Under den här veckan påbörjas vaccination av riskgrupper i åldersgruppen 50-59 år. Regionen har även öppnat vaccinationsbokning för personer över 50 år som kan infinna sig för vaccinering med kort varsel. Det är fortsatt leveranserna av vaccin som styr vaccinationstakten.

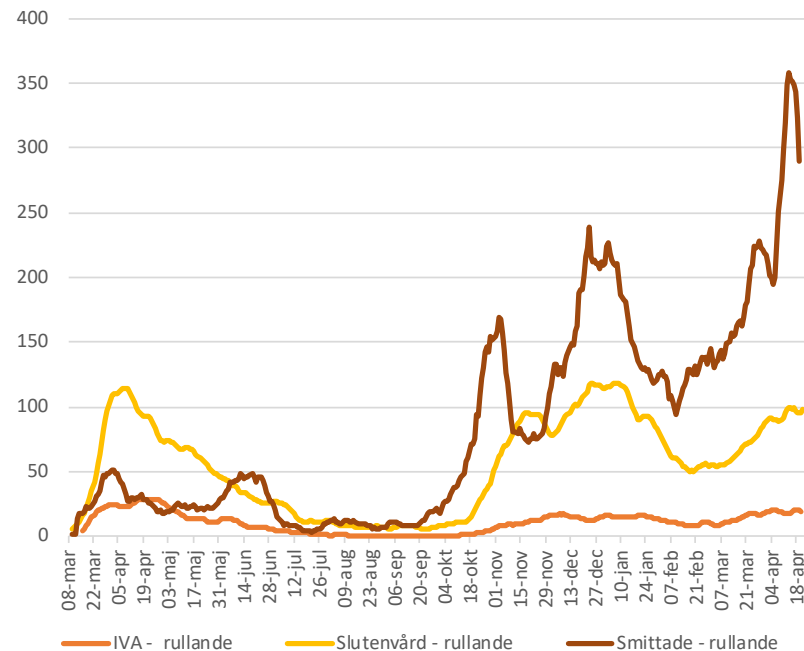
Motala och Norrköpings kommuner ser en potentiell negativ utveckling på förskola respektive skolverksamhet utifrån den nuvarande smittspridningstakten med ett snabbt förlopp. Om utvecklingen fortsätter i nuvarande takt kommer kommunerna att ha ett fortsatt ansträngt läge in på sommaren.

Den 21 april hävdades övervakningsområdet runt samtliga anläggningar i länet som drabbades av fågelinfluensa. Därmed avvecklar Länsstyrelsen den krishanteringsstab som har hanterat händelsen.

Befintlig samverkan i länet

Regional krissamordning (ISF) samt kriskommunikation sker med alla 13 kommuner, regionen, Räddningstjänsten Östra Götaland (RTÖG), Polisen, Södra militärregionen, SOS Alarm, Kustbevakningen. Vid behov deltar länets ledningsgrupp för vård och omsorg (LGVO). Samordning av skyddsutrustning sker genom; socialcheffs nätverk, inköps-samverkan samt långsiktig lagerhållning. Landshövdingen leder regelbundna strategiska möten med kommundirektörer och regiondirektör. Det finns en regelbunden samverkan kring näringslivsfrågor mellan Länsstyrelsen, regionen och näringslivets organisationer.

Antal personer som vårdas på sjukhus samt bekräftat smittade i Östergötland 9 mars 2020 - 26 april 2021. Linjerna visar 7 dagars rullande medelvärde.

v 14	v 15	v 16	Samhällssektor v 16	Rapporterad påverkan (utöver ingen påverkan)	Kommentar/Prognos	Svarsfrekvens vecka 16: 13/13 kommuner + 3/3 aktörer
			Energiförsörjning			
			Finansiella tjänster			
			Handel och industri	Måttlig: Finspång, Åtvidaberg	Finspångs kommun rapporterar att det finns en ekonomisk påverkan på näringslivet i kommunen. Det finns en risk att verksamheter behöver läggas ned.	
			Hälso- och sjukvård samt omsorg	Allvarlig: Regionen Betydande: Måttlig: Boxholm, Finspång, Kinda, Mjölby, Norrköping, Söderköping, Vadstena, Ydre, Åtvidaberg	<p>Region Östergötland rapporterar en allvarlig påverkan. All hälso- och sjukvård är påverkad av hanteringen av covid-19. Regionen rapporterar att den brittiska varianten av covid-19 nu står för mer än 90 % av länets konstaterade positiva fall av covid-19. Denna mutation har en snabb spridningsförmåga. Flera aktörer befarar att läget kan försämrats på fyra veckors sikt.</p> <p>Finspångs kommun rapporterar om ökad arbetsbelastning och förhöjd frånvaro inom hälso- och sjukvård.</p> <p>Kinda kommun rapporterar om utmaningar gällande bemanning och trötthet, vilket påverkar uthålligheten negativt.</p> <p>Norrköpings kommun rapporterar att verksamheten är påverkad av pandemin. Smittspridning bland brukare och medarbetare inom verksamhet för personer med funktionsnedsättning ligger troligtvis på en plåtå. Det pågår ett intensivt arbete med att planera för fortsatt vaccinering inom vård och omsorg tillsammans med regionen. De flesta personer som bor på SÄBO har fått 2 doser och är färdigvaccinerade. De flesta som har hemtjänst har fått 1 dos eller 2 doser. Vaccination av resterade medarbetare som inte fått vaccin och arbetar inom vård- och omsorg kommer att komma igång den närmaste tiden.</p> <p>Söderköpings kommun rapporterar fortsatt om påverkan inom LSS och vård och omsorg. Påverkan är relaterad till konstaterad smitta och till att personal ska vara hemma enligt gällande rekommendationer.</p> <p>Vadstena och Söderköping kommuner rapporterar att långvarigt användande av skyddsutrustning medför arbetsmiljöproblem inom SÄBO.</p>	
			Information och kommunikation	Betydande: Finspång Måttlig: Kinda, Ydre	Finspångs kommun rapporterar att pandemin har en stor belastning på kommunens kommunikationsresurser.	

Samhällspåverkan

v 13	v 14	v 15	Samhällssektor v 16	Rapporterad påverkan (utöver ingen påverkan)	Kommentar/Prognos	Svarsfrekvens vecka 16: 13/13 kommuner + 3/3 aktörer
			Kommunalteknisk försörjning			
			Livsmedel			
			Offentlig förvaltning (lednings- och stödfunktioner)	<p>Betydande: Norrköping</p> <p>Måttlig: Boxholm, Finspång, Kinda, Motala, Vadstena, Ydre, Ödeshög</p>	<p>Boxholms kommun rapporterar stor påverkan på bemanningen inom barnomsorgen.</p> <p>Finspångs kommun rapporterar om en ökad arbetsbelastning inom offentlig förvaltning.</p> <p>Linköping kommun rapporterar att linjeverksamheten i dagsläget löser sitt uppdrag. Förvaltningar som hanterar utbildning och omsorg vittnar dock om vissa utmaningar, exempelvis trötthet och oro för smitta samt hög sjukfrånvaro på vikarier inom förskolan.</p> <p>Motala kommun rapporterar en fortsatt måttlig påverkan inom bildningsförvaltningen. Kommunen har tvingats stänga en förskola med anledning av att all personal samt vikarier testats positiva för covid-19. Förskolan är stängd vecka 16. Vårdnadshavare som jobbar inom samhällsviktiga verksamheter har erbjudits barnomsorg. För andra veckan i rad rapporterar Ungdomshälsan att de har en hög arbetsbelastning.</p> <p>Norrköpings kommun rapporterar en betydande påverkan inom skola, men delar av verksamheten har en allvarlig påverkan. Sjuktagen har ökat något, liksom oron. Det förekommer fler problem med vårdnadshavare som inte följer rekommendationerna. Intensiv smittspårning pågår på flera enheter. Kommunen har noterat att den brittiska mutationen medför snabba spridningsförlopp och att det finns en ökad smittspridning framför allt hos elever. Kommunen följer noga utvecklingen av enheter inom hela verksamheten, men har svårt att hinna reagera, analysera, samråda och anpassa verksamheten.</p> <p>Mjölby kommun rapporterar att förskoleverksamhet som tidigare haft tillfälligt reducerad verksamhet nu åter är i full gång.</p> <p>Vadstena uppger att högstadieskolan har fjärrundervisning tom 30 april enligt nuvarande beslut. Det är hög sjukfrånvaro i förskolan.</p> <p>Ödeshögs kommun rapporterar en hög sjukfrånvaro bland personalen inom barnomsorg och skola.</p> <p>Ydre kommun har fortsatt några fall av smitta inom skola, men ser en god effekt av smittspårning och distansundervisning.</p>	
			Skydd och säkerhet	Måttlig: Finspång	Finspångs kommun rapporterar om ett fortsatt ökat tryck på informationssäkerhetsarbete.	
			Transporter	Måttlig: Norrköping	Norrköpings kommun rapporterar att kommunens flygplats fortsatt har förkortade öppettider. Flygplatsen har ingått nytt avtal med Trafikverket som beredskapsflygplats med förlängningsoption till och med maj.	

Åtgärder och behov

Vidtagna och planerade åtgärder

- Regionen utför kontinuerliga justeringar i enlighet med pandemins utveckling. I nuläget sker samverkan med andra regioner angående IVA-kapacitet.
- Söderköpings kommun uppger att en del personal inom vård och omsorg har problem med att använda munskydd under hela arbetspass. Kommunen ser över frågan för att kunna skapa en bra arbetsmiljö för personalen samtidigt som smittspridning ska förebyggas. Inom skola och barnomsorg har brev skickats till vårdnadshavare om att hålla i och hålla ut. Nya affischer har satts upp i förskola och skola för att påminna om att hålla i rekommendationerna. Förvaltningsstöd ges till rektorer i enskilda covid-19-ärenden.
- Med anledning av det allvarliga smittläget har krisledningsstaben i Motala kommun beslutat att förlänga stängningen av bibliotek, museum, simhall, idrottshallar, dagcenter och hälsocenter. Beroende på smittläget hålls verksamheterna stängda för allmänheten till mitten av maj.
- Kinda kommun har stängt av avdelning på förskola på grund av smitta bland personalen. Kommunen ska genomföra en workshop tillsammans med näringslivet under slutet av april för att förbereda företag och kommun på den kommande sommarsäsongen.
- Vadstena kommun har förlängt fjärrundervisning för högstadiet.
- I Ödeshögs kommun hålls icke samhällsviktig verksamhet stängd. Kommunen bedriver fortsatt distansundervisning inom kulturskola.

Behov av samverkan

- Söderköpings kommun efterfrågar samverkan med andra kommuner och regionen för att diskutera rutiner och alternativ för användande av munskydd under hela arbetspass. Det finns signaler om att personal på flera platser upplever problem med långvarigt användande av munskydd.
- Svenska kyrkan Norrköping lyfter att verksamheter planerar att genomföra nattvandring under studentveckan. Svenska kyrkan Norrköping efterfrågar information kring genomförande av studentfiranden.

Övrigt

- I Vadstena kommun signalerar föreningar stor oro för att det kan bli svårt att få igång verksamhet. Tidigare har det gällt barn och deltagare, men nu gäller det också ledare.
- Svenska kyrkan Norrköping rapporterar att många unga kontaktar kyrkan. Samtalen handlar ofta om utmaningen att vara ung idag.
- Flera aktörer från civilsamhället rapporterar om fortsatt ensamhet och behov av att träffas fysiskt.

Påverkan på näringslivet

Händelsebeskrivning och trender i länet

Östergötlands näringsliv har klarat sig bättre än många andra delar av landet. Östergötland har ett diversifierat näringsliv med en branschbredd som bidragit till en robusthet. Många företag i länet vittnar om bättre resultat än väntat under 2020, trots pandemin. Det finns även företag som har haft en bättre ekonomisk tillväxt 2020 jämfört med 2019.

Företag som varslar personal idag gör det i många fall av samma skäl som innan pandemin. Det finns dock orosmoln om att företag inte ser nyttan av permitteringsstödet vilket kan ge effekten att företag varslar istället för att ansöka om korttidspermittering av personal.

Länets större företag inom detaljhandel, med flera verksamheter nationellt, vittnar om att de statliga stöden har varit till liten hjälp. Exempelvis har det statliga lokalhyresstödet inte varit anpassat utifrån handelskoncerner då det finns en maxgräns om att ett företag endast kan lyfta 8 miljoner i stöd. Pandemins effekter har gynnat branscher inom e-handel. Trenden skapar nya behov för företag i fråga om utökade lokaler för lager och distribution. I Östergötland finns det goda förutsättningar för sådana verksamheter.

Det finns en ökat efterfrågan på servicetjänster inom bygg- och fastighetsservice. Inom byggsektorn råder förtillfället kraftiga prisökningar på material om 10-20 % till följd av en ökad materialbrist.

En av de främsta utmaningarna inom näringslivet är avsaknaden av resor för att träffa kunder och bygga nya affärsrelationer. En annan utmaning är fördröjningar i underleverantörskedjan, där eftersläpning av materialtillförsel riskerar att påverka kommande produktion.

Signaler från länet

Möjligheten att bedriva serveringsverksamhet påverkas fortsatt i mycket hög utsträckning. Flera kommuner rapporterar fortsatt om att det är besöksnäringen, delar av handeln och transportsektorn som är mest utsatta med anledning av pandemin. Det finns fortsatt en osäkerhet kring sommarsäsongen med frågor kring hur besöksnäringen bör planera sina verksamheter, men med förhoppningar inom att hemester-trenden ska generera goda intäkter kommande månader.

Vadstena kommun rapporterar att restauranger och hotell har det tufft och att stödåtgärderna inte passar deras behov och verksamheter.

Valdemarsviks kommun rapporterar att industrin och hantverksföretagen går bra, men att vissa har problem kopplat till materialtillförsel och en ökande prisbild. Kommunen rapporterar även att livsmedelshandeln i kommunen haft ökad omsättning det senaste året då många fritidshusägare valt att vistas i kommunen större del av året.

En undersökning från Linköpings kommun visar att företag med fler än 10 anställda klarar sig betydligt bättre än de små företagen. Fler företag ser ljus på framtiden och 6 av 10 företag skattar sin förmåga att upprätthålla verksamheten under pandemin som hög. Endast 6 % av totalt 509 företag skattar förmågan som låg. Det finns fler signaler om att halvledarbristen och Brexit påverkar företagen mer negativt än vad som förutspåtts, då pandemin varit i fokus. Pandemin har stört leveranskedjor påverkat och produktionen globalt, vilket riskerar att ge effekter på regional nivå där omfattningen ännu är osäker.

Påverkan på näringslivet

Kompletterande information

Till och med den **23 april** har **463 (+9)** personer varsplats i Östergötland under 2021, och **53 (+6)** företag har gått i konkurs vilket berör **106 (+5)** anställda. Under **vecka 16** var **19 119 personer** inskrivna som arbetssökande hos arbetsförmedlingen, vilket är en minskning med **203 personer från vecka 15**. Arbetslöshetsnivån i länet efter mars månad var 8,5 %, och bland unga (18-24 år) 11,7 %.

Behov av stöd från nationell nivå

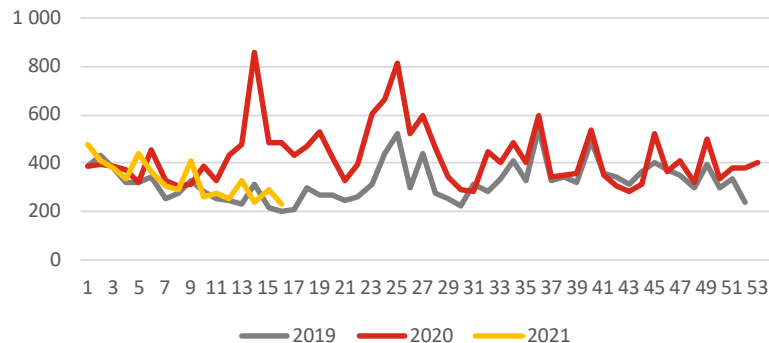
Pandemins utdragna förlopp ökar fortsatt risken att de branscher som haft det svårt tvingas i konkurs eller rekonstruktion. Det är centralt att de statliga åtgärder som genomförts matchar de behov som finns, samt att de bibehålls.

I Linköpings kommuns senaste näringslivsundersökning anger 138 av 518 företag att de använt stödet för korttidsarbete. Det finns en fortsatt önskan att kunna bibehålla åtgärderna under hela 2021. Det framhävs även att åtgärderna behöver anpassas så att mindre företag på ett lättförståeligt sätt kan ta del av stöden. Den tid det tar från ansökan till att medel kommer berättigade företag tillgodo är kritisk och det finns fortsatt signaler om att handläggningen tar för lång tid.

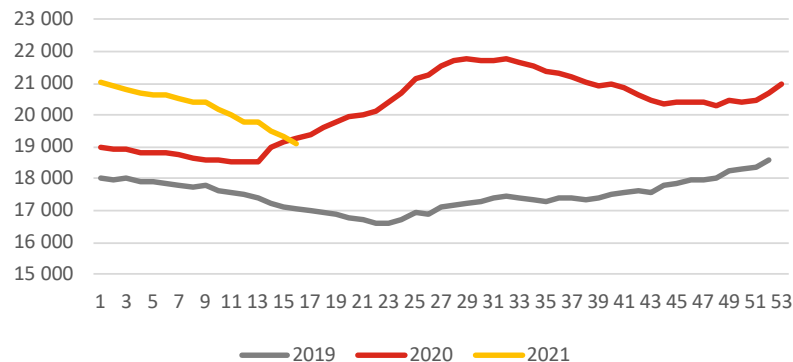
Behov av samverkan nationellt

Det är **fortsatt** centralt att regering och myndigheter arbetar med så god framförhållning som möjligt för att underlätta för företag. Inte minst när det gäller att kommunicera besked om restriktioner, råd och rekommendationer. Detta för att företag ska kunna planera och organisera sina verksamheter, samt för att de människor som arbetar inom näringslivet ska ha trygga anställningar och villkor på längre sikt. Det är även viktigt att de myndigheter som handlägger krisstöd är tillmötesgående och serviceinriktade i samband med företags ansökningsförfarande. För att på så vis förenkla för företag i så stor utsträckning som möjligt.

Nyinskrivna arbetssökande per vecka

Öppet arbetslösa och sökande i program per vecka

Kriskommunikation

Bilden av krisen

Mediebilden präglas av oro över det pressade läget inom sjukvården där fler personer vårdas på IVA. Smittspridningen inte ser ut att avta och planerade vårdinsatser blir lidande och skjuts upp.

Behovsgrupper och budskap

Finspångs kommun ser en kommunikativ utmaning i att informera om vaccination. Det är också en utmaning att kommunicera nationella rekommendationer och riktlinjer gällande kommande högtider, distansarbete och säkra rutiner för minskad smittspridning på arbetsplatser.

Vadstena kommun ser svårigheter i att uppmana föräldrar att hålla sina barn hemma vid symtom.

Ödeshögs kommun ser en svårighet i att balansera budskapet om att läget fortsatt är allvarligt gällande covid-19, med positiva effekter till följd av vaccinationer.

Söderköpings kommun uppger att det finns svårigheter att få en förståelse hos invånarna för fortsatt följsamhet av rekommendationer och riktlinjer så länge smittspridningen är hög, även gällande de personer som är färdigvaccinerade. Även Kinda kommun ser en utmaning i att få invånare att fortsätta följa rekommendationerna efter vaccination.

Linköpings kommun ser behov av att bemöta eventuell desinformation och ryktesspridning.

Uppmärksammas informationströtthet

Flera kommuner och Region Östergötland ser en kommunikativ utmaning i att fortsätta få invånarna att följa myndigheternas råd och rekommendationer.

Kommunikationsåtgärder och resurser

Regionen har kommunicerat att åldersgruppen 60-64 år erbjuds att vaccinera sig. Åtta av tio invånare över 65 år är vaccinerade i länet. Regionen har kommunicerat att de gått upp i förstärkningsläge med anledning av hög belastning på sjukvården och stor smittspridning, samtidigt som de genomför en omfattande vaccinationsinsats.

Länsstyrelsen har skickat pressmeddelande och kommunicerat i sociala medier om vad som gäller vid studentfiranden, bland annat gällande studentflak och så kallade "partybussar".

Övrigt

Linköpings kommun uppger att intresset för att äta på serveringsställen har ökat. För att få en fortsatt hög efterlevnad anser kommunen att det skulle det vara bra med en gemensam informationsinsats riktad både till företagare och gäster om vad som gäller på serveringar.

Polisregion Öst ser en svårighet i att kommunicera att alla som inte behöver vara på arbetsplatsen ska arbeta hemifrån.

Vidtagna åtgärder för att bemöta informationströtthet

Linköpings kommun har organiserat kommunikationsfunktionen för att långsiktigt kunna hantera vaccinationsfrågan, som är prioriterad ur ett kommunikativt perspektiv. I takt med att frågan växer ökar även behovet av samverkan i frågan för att nå ut med information.

Under vecka 16 genomfördes en regional aktörsgemensam pressträff i syfte att uppmärksamma det kritiska smittläget i länet.

Efterlevnadsuppdraget

Från: Länsstyrelsen Östergötland

Sammanfattning

Sammantaget konstaterar Länsstyrelsen att efterlevnaden till allmänna råd och restriktioner uppfattas som **hög** i länet **med tendenser till en sjunkande efterlevnad**.

Majoriteten av aktörernas bedömningar pekar på **hög** efterlevnad. Det saknas underlag från en kommun. Region Östergötland ser att smittspridningen ökar vilket talar för att rekommendationerna inte följs fullt ut.

Observationer från allmänheten har under veckan rört trängsel på idrottsanläggningar samt handelsplatser.

Länsstyrelsen får frågor av lite olika karaktär inför studentfirande, **Valborg och religiösa högtider**.

Länsstyrelsen uppmärksammar att det fortfarande finns behov av insatser för att få allmänheten att följa gällande restriktioner till exempel när det gäller att besöka butiker på egen hand.

Kommentarer/slutsatser

Uppfattningen om graden av efterlevnad är **varierande mellan länets aktörer och verksamheter**. Det finns kommunikativa utmaningar om att fortsatt nå ut med budskap för att uppmåna allmänheten att följa gällande restriktioner och rekommendationer. **Under vecka 16 har det inkommit några rapporter om att vårdnadshavare efterlever rekommendationer i lägre utsträckning än tidigare.**

Folkhälsomyndighetens budskap om att helst handla ensam och undvika tidpunkter då många vistas i affärerna, är viktigt i detta avseende.

Det finns fortsatt behov av budskap för att öka användandet av munskydd inom kollektivtrafiken.

Bedömd efterlevnad: Hög efterlevnad

Bedömningen grundas på:

- **Elva** av 13 kommuner bedömer att rekommendationer efterlevs i hög utsträckning. **En kommun anger medel efterlevnad. En** kommun har inte svarat.
- Polisregion Öst anger **medel** efterlevnad.
- Räddningstjänsten Östra Götaland anger **hög** efterlevnad.
- Region Östergötland anger medel efterlevnad.
- Kollektivtrafiken (Östgötatrafiken) anger hög efterlevnad gällande resande men låg efterlevnad gällande användandet av munskydd.

Låg utsträckning: Merparten av observationerna och insamlade uppgifter pekar på att ett viss lågt antal följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde lägre än 50 %).

Medel: Mer än hälften av observationerna och insamlade uppgifter pekar på att mer än hälften av populationen följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde upp till ca70 %).

I hög utsträckning: Merparten av observationerna och insamlade uppgifter pekar på att flertalet följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde mer än 70 %).

I mycket hög utsträckning: I princip samtliga observationer och insamlade uppgifter pekar på att i princip hela populationen följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde 90-100 %).

Generella iakttagelser

- En rörelseanalys i Telia Crowd Insight visar att det under **vecka 16 genomförts 43 % (ca 38 900 st)** färre resor från Östergötland till andra län. Detta jämfört med samma vecka normalåret 2019. Föregående vecka var skillnaden **47 % (ca 35 200 st)** färre resor.
- **Motala kommun får rapporter från bildningsförvaltningen att efterlevnaden av restriktionerna är sämre bland vårdnadshavare inom förskolan. Inom förvaltningarna upplevs att rekommendationerna följs i mycket hög utsträckning.**
- **Söderköpings kommun rapporterar en medel efterlevnad avseende smittskyddstillsyn på serveringsställen. Övriga verksamheter inom kommunen bedöms ha en hög efterlevnad.**
- **I samband med att det blir varmare och att fler människor vistas i utomhusmiljö bedömer Polisregion Öst att risken för folksamlingar ökar på vissa platser.**
- **Det finns fortsatt utmaningar att i uppmuntra besökare att följa gällande råd och rekommendationer. Det är svårt för serveringsställen att separera en familj som är fler än 4 personer.**

Identifierade särskilda områden och situationer med risk för ökad smittspridning

Observationer från allmänheten har under veckan rört trängsel på idrottsanläggningar samt handelsplatser.

Länsstyrelsen får frågor inför studentfirande av lite olika karaktär. Det handlar bland annat om vad som gäller vid privata tillställningar i hemmet samt hyrda lokaler för studenters utspring. Det finns ett behov av kommunikationsinsatser för att klargöra vad som gäller och Länsstyrelsen planerar att genomföra regionala insatser under kommande vecka.

Motala kommun ser ett behov av fortsatt kommunikation med budskap om att följa rekommendationerna riktat till vårdnadshavare.

Linköpings kommun ser fortsatt ett behov av gemensam informationsinsats riktat både till företagare och gäster om vad som gäller på serveringar och att det är viktigt att fortsätta följa lagstiftning och rekommendationer.

Vidtagna åtgärder

- **Mjölby, Boxholm och Ödeshögs kommuner har gemensamt genomfört tillsyn på 6 serveringar.**
- **Norrköpings kommun rapporterar 6 klagomål på restauranger. Följs upp vid nästkommande tillsyn.**
- **Motala kommun har genomfört tillsyn på 4 serveringar.**
- **Linköpings kommun rapporterar 2 klagomål på restauranger. Kommunen har genomfört tillsyn på 5 restauranger.**
- **Söderköpings kommun noterar att det förekommer missförstånd i samband med trängseltillsyn, vilket kan åtgärdas snabbt på plats.**
- **Räddningstjänsten Östra Götaland arbetar med att ta fram internt utbildningsmaterial för att öka efterlevnaden inom verksamheten.**

Behov av åtgärder

- *Inget att rapportera.*

Övrigt

- *Inget att rapportera.*

Efterlevnadsuppdraget

Sammanställning av kollektivtrafiken

Bedömd efterlevnad

Östgotatrafiken bedömer **fortsatt** att råd och rekommendationer avseende resor i kollektiv-trafiken efterlevs i en **hög utsträckning** baserat på deras resandestatistik. Statistiken visar på ett minskat antal resor både i den särskilda och allmänna kollektivtrafiken jämfört med samma period 2019.

Rekommendationen när det gäller munskydd bedömer Östgotatrafiken efterlevs i **låg utsträckning**. Östgotatrafikens kontrollgrupp och deras kundvärdar rapporterar en fortsatt låg efterlevnadsgrad, cirka 10-20 % i bussar och spårvagnar och något högre grad på tågen (i snitt 30-40 %). Siffrorna bygger på observationer och varierar stort. På kundcenter finns fortsatt möjlighet att hämta munskydd gratis, något som endast ett fåtal resenärer utnyttjar.

Generella iakttagelser

Östgotatrafiken kan konstatera att en minskning av resandet i både den allmänna och särskilda kollektivtrafiken har skett vid varje ny rekommendation, vilket tyder på en god följsamhet.

Identifierade särskilda områden och situationer med risk för ökad smittspridning

Generellt är kollektivtrafiken inte en källa till smittspridning, men det finns situationer i samband med resor i kollektivtrafiken då resenärer kan komma för nära varandra. En sådan situation är av- och påstigning vid större knutpunkter. Även vid störningar i tågtrafiken kan trängsel uppstå då de behöver sätta in ersättningsbussar eftersom bussarna inte har samma kapacitet som tågen.

Ange beläggningsgrad samt andel fulla turer per vecka. Hur ser utvecklingen ut från föregående vecka?

Beläggningsgraden är inte möjlig att följa upp för hela kollektivtrafiken.

Östgotatrafiken hade under vecka 15 ungefär samma antal resande som veckorna före påsklovet. Endast några enstaka trängselrapporter inkom under rusningstid.

Trängselrapporterna utgår fortsatt från förarens egen bedömning att avgången är fullsatt. **Gymnasieelevernas återgång till mer undervisning på skolorna från den 12/4 har inte påverkat antalet resande nämnvärt eller bidragit till en trängseleffekt så här långt.**

Vidtagna åtgärder

Östgotatrafiken fortsätter sitt systematiska uppföljningsarbete, där de följer upp trängselrapporter och statistik för att skapa en bild av eventuell trängsel ombord.

Östgotatrafiken fortsätter att aktivt kommunicera till kunder utifrån råd och rekommendationer. Det är fortsatt fokus på att i egna kanaler informera resenärer om rekommendationerna kring munskydd.

Behov av åtgärder

Fortsatt uppföljnings- och kommunikationsarbete enligt ovan.

Övrigt

Resor för vaccination för personer som har färdtjänst bokas och utförs löpande. **Snittantalet för vaccinationsresorna under vecka 15 var 61 resor per dag, jämfört med 48 resor/dag under vecka 14. Att vaccinationscentralerna nu även genomför vaccinationer under helgerna har inte påverkat trafiken nämnvärt och har inte inneburit några behov av att sätta in extrafordon.**

Östgotatrafikens trafikföretag rapporterar en normal nivå avseende sjukskrivningar.

Uppföljning av tillsyn enligt covid-19-lagen

Hur har tillsynen bedrivits under föregående vecka?	Generella iakttagelser och slutsatser																											
<p>Under föregående vecka har Länsstyrelsen arbetat med tillsyn primärt genom rådgivning på plats samt kommunikation med allmänheten, kommuner, berörda verksamhetsutövare och andra intressenter. Det har även genomförts rådgivning via telefon.</p> <p>Länsstyrelsen Östergötland har den senaste veckan arbetat proaktivt med att informera om vad som gäller vid studenters utspring, valborgfiranden och religiösa högtider. Ett möte har genomförts med civilsamhället och ett möte är inplanerat med utbildningscheferna i länets kommuner samt representanter från universitetet inför examens- och studentfiranden.</p> <p>Under veckan har det publicerats inlägg på sociala medier om studenters utspring och genomförts e-postutskick till kommunikatörsnätverk, utbildningschefer och civilsamhället.</p> <p>Länsstyrelsen Östergötlands bedömning är att tillsyn bedrivs i en omfattning som ger god effekt, men uppdraget förändras efterhand och behovet på längre sikt är svårbedömt.</p>	<p>Observationer från allmänheten har under vecka 16 rört trängsel vid privata och allmänna sammankomster, matvarubutik samt trängsel på verksamheter relaterat till utbildning som faller utanför Länsstyrelsens tillsynsansvar.</p> <p>Länsstyrelsen Östergötland får många frågor om arrangemang som eventuellt bedöms som allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar. Det handlar bland annat om vad som gäller vid vandringar och konstrundor där del av arrangemang sker i eller i anslutning till hemmet. Tolkningsarbetet föranleder mycket dialog med Polisen.</p> <p>Länsstyrelsen ser att den tillsyn som genomförs, både fysiskt och på distans, bidrar till att verksamhetsutövare gör fler och rätt insatser, enligt rådande föreskrifter och rekommendationer, för att minska smittspridning.</p> <p>Länsstyrelsen får signaler om sportevent som främst planeras genomföras utomhus med många deltagare utan publik och inte på allmänna platser. Det innebär att eventen inte regleras inom gällande förordningar. Länsstyrelsen får också ökade signaler om, både ifrågasättande av och stor trötthet, vad gäller att följa restriktioner hos den breda allmänheten från de verksamhetsutövare vi har dialog med.</p>																											
Vilken typ av anläggning har prioriterats och varför?	Vilka tillsynsåtgärder har vidtagits?																											
<p>Urvalet av tillsynsobjekt sker genom en bedömning av vilka områden som har störst risk för smittspridning och där tillsynen kan ge mest effekt. Bedömningen baseras på analyser av rapporter från efterlevnadsuppdraget, lokal kännedom och andra informationskanaler.</p> <p>Den aktiva tillsynen har under vecka 16 fokuserat på:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tillsyn och informationsspridning gällande privata sammankomster, allmänna sammankomster och offentliga tillställningar, speciellt relaterat till Valborg, stora tävlingar samt religiösa högtider. 2. Säsongsrelaterade verksamheter så som golfbanor, butiker på campingar, gokartanläggningar, loppisar och butiker med koppling till fritidsintressen. 3. Tillsyn på djurparker, temaparker och museer. 4. Återbesök på gym, matbutiker och andra verksamheter under eftermiddagar, kvällar och andra tidpunkter då trängsel kan antas förekomma. 5. Verksamheter där personalen inte kan hålla avstånd till kunder så som spaanläggningar, frisörsalonger, skönhetsalonger, körskolor, etc. 	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Tillsyns- åtgärd</th> <th>Tillsynsbesök (fysiskt fältbesök)</th> <th>Tillsynsbesök (distans)</th> <th>Brister</th> <th>Föreläggande</th> <th>Föreläggande med vite</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Vecka 16</td> <td>28</td> <td>20</td> <td>8</td> <td>15</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Totalt</td> <td>716</td> <td>569</td> <td>147</td> <td>102</td> <td>1</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>								Tillsyns- åtgärd	Tillsynsbesök (fysiskt fältbesök)	Tillsynsbesök (distans)	Brister	Föreläggande	Föreläggande med vite	Vecka 16	28	20	8	15	0	0	Totalt	716	569	147	102	1	0
	Tillsyns- åtgärd	Tillsynsbesök (fysiskt fältbesök)	Tillsynsbesök (distans)	Brister	Föreläggande	Föreläggande med vite																						
Vecka 16	28	20	8	15	0	0																						
Totalt	716	569	147	102	1	0																						